

**Резюмета на публикации
на доц. д-р Румяна Петрова Коларова
представени за участие в конкурс за професор по професионално направление: 3.3.
Политически науки (Сравнителна политология) – един, за нуждите на Философски
факултет, Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, обявен в ДВ, бр. 81 от
15.10.2019 г.**

Резюме на монографията Демократични институции в България: сравнителен анализ (1991-2018),

Издателство на СУ, 2019 ISBN – монография,

В монографията се анализира динамиката на ключови за демократичния режим в България политически институции за периода 1991-2019 година.

В първа глава се аргументира тезата, че отправната точка за анализ на демократичните институции трябва да бъдат изборите от 1991 година, доколкото едва след тях има „институционализиране на неопределеността“ (Пшеворски) и политическият процес придобива характеристики на „полиархия“ (Дал), т.е. множество центрове на властта и невъзможност институциите на стария режим да контролират и променят резултатите от политическия процес *ex post*. Коментират се предимствата и ограниченията на институционалния подход и ефективността му при анализа на „българския случай“.

Във втора глава се разглежда институционализацията на българската партийна система чрез две нейни основни характеристики/ измерения: политическо противопоставяне и партийно коалиране. Обосновава се тезата за устойчивия характер на социално-икономическия кливидж ляво-дясно и за факторите, които допринасят за неговото налагане като основна линия на политическо противопоставяне. Проследява се бавният и противоречив процес на трансформация на политическата система от двупартийна към двублокова. Анализира се еволюцията в коалиционните стратегии на основните политически партии от предизборни коалиции към парламентарни минимално-печеливши коалиции, което също потвърждава тезата за двублоковостта на българската партийна система. Коментира се слабата поляризация на партийната система и устойчивата тенденцията подкрепата за първата партия да бъде над 40%.

В трета глава се анализира институционализацията на коалиционните управления в България, като се сравнява жизнения цикъл на пет вида кабинетни конфигурации – еднопартиен кабинет на малцинството, еднопартиен кабинет на мнозинството, свръх широка коалиция, коалиция на малцинството и минимално печеливша коалиция. Анализира се и модела на кабинетно управление чрез адаптираната типология на Лейвър и Шепсли – доминиращ министър председател, управление чрез министри и управление чрез коалиционен компромис. Коментира се основната слабост на българските коалиции, които първо, се използват за партийно строителство и второ, се създават за поделение на властта, а не за съвместно управление. Поради това коалиционните споразумения са минималистични, преговорите за съставяне на правителство са относително кратки, механизмите за разрешаване на конфликти са по-скоро централизирани и персонализирани и коалициите се разпадат поради партийни интереси, а не заради несъгласие относно секторни политики.

В четвърта глава се разглежда институционализацията на българския парламент с оглед на четири негови аспекта – първият и най-ключовият са постоянните парламентарни комисии. Дава се отговор на въпроса как функционира Народното събрание – като говорещ или като работещ парламент? Изработен е индекс за оценка на трансформацията потенциал на Народното събрание, който оценява участието на опозицията и подкрепящите партии в ръководството на парламентарните комисии. Аргументира се тезата, че българското Народно събрание е силно поляризиран трансформиращ парламент. Вторият аспект е функционирането на парламентарните групи – анализира се дисфункционалната практика на разпадане и прегрупиране продължила двадесет години и бързото институционално решение на проблема. Третия аспект е парламентарното представителство – анализира се високото ниво на обновяване и ролята на големите нови партии за гарантиране на равнопоставеността на жените в парламентарното представителство и в ръководството на парламентарните комисии и парламента. Четвъртият аспект е законодателния процес – анализира се ролята на президента като стабилизиращ фактор и институционализиращата роля на конституционният съд за дисциплиниране на войнстващите мнозинства и гарантиране както на основните права и свободи, така и на разделението на властите.

В петата глава се прави обобщаваща оценка на модела на българската демокрация, като се използват два институционални подхода – на Лайпхарт и на Коломер. Анализират се дисфункционалните последици от високата диспропорционалност на основополагащите избори от 1991 година, които се определят като инцидент (произшествие). Като се прилага моделът на Лайпхарт се търси отговор на въпроса къде трябва да позиционираме България в неговото двуизмерното институционално пространство, както и каква е динамиката на системата от демократични институции в България – дали тя се хармонизира или нараства нейната вътрешна противоречивост. Аргументира се тезата за трансформиращият ефект на членството в ЕС и по-специално на изборите за Европейски парламент. Като се прилага моделът на Коломер се търси отговор на въпроса нарастват или намаляват вето играчите при наблюдаваната трансформация на политическите институции. Прави се извод, че най-видимият ефект от наблюдаваната институционална трансформация е стабилизацията на политическата система.

Резюме на глава от книга „Bulgaria: Stable Coalitions of Unstable Parties“

in Coalition Governance in Central Eastern Europe, Wolfgang C. Müller Torbjörn Bergman (eds), 2019, pp. Oxford Univ. Press, (in co-authorship with Maria Spirova)

Главата е част от колективно изследване на коалиционните кабинети в десет демокрации от Централна и Източна Европа – България, Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Полша, Румъния, Словакия и Словения. Теоретичният модел и основните индикатори са идентични с тези, използвани в изследването на Wolfgang C. Müller and Kaare Strøm (eds.), *Coalition Governments in Western Europe*. Oxford: Oxford University Press, 2000,

В главата „Устойчиви коалиции на неустойчиви партии“ се анализират коалиционните кабинети в България през периода 1991-2014. В началото се описват основните тенденции в политическия процес след 1990 година, като се обръща особено внимание на основните характеристики на партийната система и измеренията на междупартийната конкуренция. След описание на институционалния контекст, в рамките

на който функционират коалиционните кабинети в България, се анализират основните тенденции в процеса на създаване и разпадане на коалиционните правителства.

Разглежда се „жизнения цикъл“ на коалиционните правителства, като изложението е структурирано в съответствие със следните 4 етапа: /1/ формиране на коалициите; /2/ коалиционно управление, включващо анализ на коалиционните споразумения, разпределението на министерските ресори и механизмите за взимане на управленски решения в коалицията; /3/ Край на коалицията /4/ изборни резултати на коалиционните партньори. Анализират се както формалните, така и неформалните аспекти на тези процеси, като се използват вече публикувани изследвания по темата, данни получени чрез интервюта и тематично структуриран анализ на медии.

Резюме на студията „Три измерения на българския парламентаризъм 1991-2019“

Политически изследвания, 2018 кн.1-2, с. 5-47 – студия

В студията се анализира процеса на институционализация на българския парламент през периода 1991-2018 година, като се разглеждат три измерения на парламентарния процес /1/ функционирането на парламентарните групи (партийните фракции); /2/ промяната в моделите на подбор и номинация, гарантиращи достъп до парламентарно представителство; /3/ законодателния процес, като взаимодействие с две други институции – президент и Конституционен съд.

Чрез анализ на динамиката през разглежданите 27 години се определят етапи в институционализацията на Народното събрание, основни агенти и ключовите фактори, като промяната на правилата при парламентарните групи, новите партии при демократизирането на представителността, президентското вето и контролът за конституционност при законодателния продукт.

Аргументира се тезата, че големите нови партии са основен двигател за демократизацията на Народното събрание.

В двете публикации „Законодателна власт“ и Изпълнителна власт“ се анализира функционирането на двете институции в три различни измерения: *капацитет, управление и роля*.

Индикаторите в раздел *капацитет* целят да установят доколко дадена институция разполага с достатъчно ресурси и дали е гарантирана автономията ѝ спрямо други власти и актьори, за да бъде независим орган, водещ ефективни политики.

Втората група от индикатори – *управление* – отразява качеството на управление на дадена институция по отношение прозрачността на решенията, почтеността на служителите и отчетността на действията, т.е. може да бъде установено не само доколко дадена институция има капацитет за изпълнение на определени функции, но и дали ги изпълнява по прозрачен и отговорен начин.

Последната група от индикатори са свързани с *ролята* – чрез тях се анализира крайният резултат от действията на институциите, оценява се тяхната ефективност най-вече във връзка с борбата срещу корупцията.

Резюме на студията „Законодателна власт”

в: Оценка за националната система за почтеност в България: национален доклад 2011, Асоциация „Прозрачност без граници”, София, 2012, с. 39-61.

Анализирани са в детайли правилникът за организацията и дейността на НС, практиката на водене на дебати и взимане на решения в комисиите и пленарна зала, взаимодействието на парламента с изпълнителната власт, законодателната продуктивност на парламента и ефективността на парламентарния контрол, човешкият и административен капацитет на парламента, както и конкретни казуси, касаещи всеки един от тези аспекти на парламентарната дейност.

Отправна точка на анализа е констатацията, че парламентът по дефиниция е институция с висока степен на прозрачност, а през последните години прозрачността в дейността на Народното събрание съществено се е повишила.

Констатира се също, че в работата на Народното събрание съществуват очевидни дефицити, свързани с нормативната и организационна рамка, която трябва да гарантира почтеност на народните представители и експертите и отчетност на техните действия. Проблемите са главно в две направления: /1/ парламентарното мнозинство не успява да прокара етичен кодекс за народните представители и закон за лобизма; /2/ експертният капацитет на законодателния орган е по-скоро ограничен, което не му позволява да бъде ефективен коректив или инструмент за оценка и усъвършенстване на законодателните инициативи на правителството.

Аргументира се оценката, че независимо от последователните подобрения в правната и процедурна рамка, които гарантират независимост, прозрачност и отчетност на законодателната власт, ролята на българския парламент в насърчаването и осигуряването на почтеност все още е ограничена.

Резюме на статията „Изпълнителна власт”

в: Оценка за националната система за почтеност в България: национален доклад 2011, Асоциация „Прозрачност без граници”, София, 2012, с. 63-74.

Анализира се конституционната, законовата, организационната и финансова рамка на дейността на Министерския съвет и държавните агенции. Оценява се административния капацитет, функционирането на консултативните съвети, парламентарния контрол и практиките за контрол от страна на граждански организации.

Исходната констатация за анализа е, че Министерският съвет и държавните агенции, съставляващи българската изпълнителна власт, осъществяват голяма административна реформа, свързана с значими бюджетни съкращения като част от кризисните мерки на правителството през 2010 и 2011 година.

Въпреки че фокусът на правителството е изключително и само върху административната реформа може да се идентифицират следните положителни тенденции на промяна: /1/ рационализирането на ролята и влиянието на „политическите кабинети“ на министрите и на министър-председателя; /2/ тенденция за повишаване на прозрачността в процеса на взимане на решения. В тази връзка са необходими още подобрения с цел изпълнение на най-високите стандарти.

Анализира се въвеждането на редица правила в областта на конфликта на интереси и декларирането на имуществото на министрите. Въпреки това структурираният анализ на медиите и качествения анализ на медийни разследвания показват, че конфликтът на интереси и преходът между заеманата публична длъжност и частния бизнес от страна на

високопоставени длъжностни лица и членове на кабинета уронват почтеността на изпълнителната власт.

Прави се изводът, че откакто мерките срещу икономическата криза и реформите в ключови сектори доминират дневния ред на правителството, антикорупционното законодателство и мерки са загубили своята актуалност.

Резюме на обособена глава „Парламентарен капацитет при реализиране на политики за борба с организираната престъпност и политическата корупция”

в: Ролята на Народното събрание в борбата с организираната престъпност и корупцията (2001-2011), Фондация Рискмонитор, София, 2011, с. 34-49.

Изследването започва с констатацията, че борбата с организираната престъпност е „вечна“ тема в българската политика, по която обаче няма консенсус, а остро политическо противопоставяне. Това се разглежда като проява на дифузен популизъм, който е присъщ на всички български партии.

Основната част от анализа се спира върху институционалните дефицити на Народното събрание по отношение на пет основни характеристики на неговата дейност:

/1/ информираност – основният проблем тук е дефицитът на професионализъм, тъй като борбата с организираната престъпност и корупцията е високо специализирана дейност, но относителния дял на новоизбраните депутати в Народното събрание е изключително висок, а членският състав на ресорните комисии е с висока степен на некомпетентност;

/2/ представителност – основният проблем тук е свързан с все по-разширяващото се влияние на непубличния лобистки натиск върху дейността на народните представители и липсата на механизми за ефективни санкции при констатирана търговия с политическо влияние;

/3/ антимажоритарност – в Народното събрание доминира мажоритарния модел за взимане на решения; а възприетият паритетен принцип в ресорната комисия блокира решенията ѝ, а тройната коалиция е делегитимира идеята за консенсусни парламентарни решения;

/4/ решимост и автономност – единственият ефективен механизъм за гарантиране на решимост в НС е партийността, но парламентарните групи се характеризират с ниско ниво на партийна дисциплина и висока степен на фрагментация;

/5/ дебатиране по публично значими приоритети и политики – ефективността от интензивните публични дебати по темата се компрометира от възпроизвеждащи се анти-либерални нагласи.

Групата от осем статии за България в Годишника с политическа база данни на *European Journal of Political Research* гарантира възможността за сравнителен анализ на политическия процес в България, доколкото изложението и данните, включени в него са структурирани съобразно с предварително изработена система от параметри и индикатори, което позволява България да бъде включвана в различни по формат изследователски проекти.

От 2005 година базата данни е организирана така, че дава графична представа за:

- резултати от парламентарните избори в България по партии и участие
- резултати от изборите за Европейски парламент и участие
- резултати от първи и втори тур на президентските избори и участие

- партийна принадлежност на членовете на кабинета – за всеки един министър и за кабинета като цяло
(вж. <https://www.politicaldatayearbook.com/Chart.aspx/55/Bulgaria>)

Освен посочените вече изборни резултати и характеристики на кабинета, във всяка една статия рутинно се включва информация за вида на кабинета – еднопартиен с мнозинство, еднопартиен с малцинство, минимално печеливша коалиция, свръх широка коалиция, коалиционен с малцинство.

По-долу са резюмирани конкретните анализи, оценки и изводи за всяка година.

Резюме на статията „Bulgaria 2018”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 58: ., (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/2047-8852.12178>

Коментира се организацията и резултатите от българското председателство на Съвета на Европейския съюз, промените в кабинета – трите министерски оставки във връзка с катастрофата в Своге и оставката на вицепремиера В. Симеонов след продължителни протести. Анализират се трите вота на недоверие и напрежението между президент и управляващо мнозинство. Отделно внимание се обръща на публичния дебат и решенията на Конституционния съд за Истанбулската конвенция.

Резюме на статията “Bulgaria 2016”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 56: 36–43, (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/2047-8852.12178>

Анализират се резултатите от президентските избори, референдумът, иницииран от Слави Трифонов и въвеждането на задължително гласуване. Коментират се промените в кабинета и оттеглянето от управляващата коалиция на партията АБВ. Специално се коментира реструктурирането на парламентарното мнозинство – подкрепата на партия АТАКА за правителството, радикализирането на националистическите формации и създаването на коалицията Обединени патриоти. Коментира се оставката на Борисов след президентските избори, публичната подкрепа за две нови партии – ДОСТ и ВОЛЯ, скандалът с подкрепата за кандидатурите на И. Бокова и К. Георгиева,

Резюме на статията “Bulgaria 2015”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook 55: 36–41, (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/2047-8852.12118>

Коментира се референдумът за електронното гласуване, иницииран от президента Плевнелиев, функционирането на коалиционния кабинет, министерските оставки, ходът на съдебната реформа и свързаните с нея конституционни промени. Описват се напреженията в парламентарната група на Реформаторския блок и разцеплението в групата на ДПС. Анализират се последиците от изборната победа на ГЕРБ на местните избори и въпроса за свободата на медиите.

Резюме на статията “Bulgaria 2013”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 53(1): 45-56 (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/2047-8852.12040>

Коментират се резултатите от парламентарните избори от май 2013, резултатите от референдума за Белене, правителствената криза от февруари 2013, служебният кабинет на

Райков и коалиционният кабинет на малцинството на Орешарски. Отделно внимание се обръща на протестите срещу избирането на Делян Пеевски и на законодателните промени в изборния кодекс и закона за партиите. Като три значими теми в публичния дебат се анализират масовите протести, свободата на медиите и бежанците от Сирия.

Резюме на статията “Bulgaria 2012”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 52(1): 35-38 (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/2047-8852.12003>

Коментират се промените в кабинета, терористичната атака на бургаското летище, иницирането на референдум за Белене и изборът на конституционни съдии, при който президентът Плевнелиев блокира встъпването в длъжност на Венета Марковска. Коментира се сериозният спад в одобрението за кабинета и парламента.

Резюме на статията “Bulgaria 2011”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook vol. 51, issue 1, pp. 49-55 (in co-authorship with Maria Spirova) <https://doi.org/10.1111/j.2047-8852.2012.00004.x>

Коментират се резултатите от президентските избори, промените в кабинета и вотовете на недоверие. Специално внимание се обръща на проблема с противоконституционността на изискването за уседналост в изборния кодекс.

Като основни теми на публичния дебат се описват масовите протести по различни поводи – цените на петрола, молитвите на открито пред софийската джамия, протестите в Катунца.

Резюме на статията “Bulgaria 2010”

European Journal of Political Research, vol. 50, issue 7-8, pp. 922-928. (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2011.02014.x>

Анализират се промените в кабинета, новият изборен кодекс и очакваните ефекти от неговото прилагане.

В детайли се описва конфликтът между ГЕРБ и президента Първанов. Коментира се процедурата за импийчмънт иницирана от 162 народни представители, както и поредицата от скандали, свързани с персоналните назначения, направени по усмотрение на премиера Борисов.

Резюме на статията "Bulgaria 2009"

European Journal of Political Research, vol. 49, no. 7-8, 2010, pp. 909-918. (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2010.01945.x>

Анализират се резултатите от изборите за Европейски парламент и парламентарните избори от юли 2009, както и преговорите за формиране на кабинет, които завършват с решение за кабинет на малцинството. Описва се състава на кабинета чрез стандартизирани индикатори.

Прави се преглед на основните законодателни промени, както и на три основни теми на публичния дебат – икономическата криза, борбата с организираната престъпност и честността на изборния процес (във връзка с решението на Конституционния съд за резултатите от изборните секции в Турция)

SUMMARIES
of the publications of associated professor PhD Romyana Kolarova

Democratic Institutions in Bulgaria: a Comparative Study (1991-2018),

Издателство на СУ, 2019

Summary

The book discusses the changing aspects of key Bulgarian political institutions for the period 1991-2019.

In chapter 1 the author argues that the 1991 parliamentary elections are the point of departure for comparative study of Bulgarian democratic institutions as far as they introduce uncertainty (Przeworski) and polyarchy (Dahl), i.e. many centres of power, uncertainty *ex ante* and irreversibility *ex post*. The strengths and weaknesses of the institutional approach are discussed with regards to the Bulgarian case.

The institutionalisation of the Bulgarian party system is evaluated by discussing two aspects – party opposition and party coalition. The hypothesis about the stability of the socio-economic left-right cleavage is accepted and factors that strengthen the cleavage are discussed. The transformation of the Bulgarian party system from two-party to multi party “two block“ system is analysed as well as the evolution of coalition strategy of main parties – from election coalitions to minimal winning government coalition. The weak polarisation of the party system and the substantial share of the votes casted for the first party is discussed.

Chapter 3 discusses the institutionalisation of coalition government in Bulgaria by examining the cabinet life cycle of five government configurations – single party minority, single party majority, surplus majority coalition, minority coalition and minimal winning coalition. The dominant governance mode is assessed using an adapted Laver-Shepsle classification – Dominant Prime Minister Model, Coalition Compromise Model and Ministerial Government Model. Two major features of coalition government in Bulgaria are analysed: one is that party building and coalition making have been deeply intertwined over the last 22 years. Parties have traditionally seen participation in government, and thus in coalitions, as a party-building instrument. Access to the state has been used by many of them as a way to attract and keep members and activists. In addition, coalitions have also been made in order to consolidate party blocks. Second and related to the first point, coalitions have been based on the understanding that parties divide the power and accompanying privileges, rather than that they share it. Thus, in contrast to some longer-standing democracies the coalition formation process does not involve detailed agreements on policy, but has revolved mostly about personalities. As a result, coalition agreements have been minimal and coalition bargaining has been relatively short. Conflict resolution mechanisms are somewhat centralized and personalized, and coalitions have broken down mostly because of party political interests rather than open policy conflicts.

Chapter 4 discusses the institutionalisation of the Bulgarian parliament in four dimensions. The first and the most essential are the standing parliamentary committees as by studying them one can answer whether the Bulgarian National Assembly is a talking or a working legislature. The structure and chairmanship of the committees are considered to be major indicators for the transformative capacity of the National Assembly – a composite index is designed and applied. The Bulgarian National Assembly is classified as a highly polarised transformative parliament. The second dimension is the party discipline and cohesion – the effect of dysfunctional parliamentary Rules of procedure, which have eroded and fragmented the party groups is analysed.

The third dimension is the representativeness – the women representation is considered to be indicative for the democratisation of the parliament. The role of big new parties in promoting women both as MPs and at Chair position is outlined. Forth the stabilising role of the president and the counter-majoritarian function of the Constitutional court is analysed.

In chapter 5 a general assessment of the pattern of Bulgarian democracy is made by following two institutional approaches – of Arend Lijphart and Josep Colomer. The dysfunctional outcomes of the high disproportionality of the founding 1991 general elections is discussed and they are classified as an accident. The positioning of Bulgaria in the two-dimensional space of Lijphat model is identified and the evolution of the Bulgarian pattern of democracy is examined. The transformative effect of the EU membership is discussed and more particularly the effect of the European Parliament elections. By applying the model of Colomer the examined institutional transformation is assessed. The overall conclusion is that the nature of the studied institutional change is stabilisation.

„Bulgaria: Stable Coalitions of Unstable Parties“

In: Coalition Governance in Central Eastern Europe, Wolfgang C. Müller Torbjörn Bergman (eds), 2019, (Chapter 3) pp. 86-127, Oxford Univ. Press, (in co-authorship with Maria Spirova)

Summary

The Chapter is part of a volume on coalition governments in ten ECE democracies – Bulgaria, Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Romania, Slovakia and Slovenia. The theoretical model builds on the one used in Wolfgang C. Müller and Kaare Strøm (eds.), *Coalition Governments in Western Europe*. Oxford: Oxford University Press, 2000,

The chapter on Bulgaria begins by describing some of the major trends of Bulgarian democratic politics since 1990, paying most attention to the features and dimensions of party competition. After describing the institutional context within which Bulgarian coalitions operate, it continues to present and analyse the major trends in the coalition making and breaking process in the country. The cabinet life cycle is examined as passing through the stages of /1/ Coalition formation; /2/ Coalition governance, including analysis of coalition agreements and portfolio allocations and Cabinet decision-making /3/Coalition termination and /4/ Electoral performance.

The analysis incorporates both the formal and informal aspects of these processes and uses, in addition to already published research, data collected through interviews and a structured media analysis to discern the major features of coalition government in Bulgaria

„Three Dimensions of the Bulgarian Parliament Institutionalisation 1991-2018“,

Политически изследвания, 2018 кн.1-2, с. 5-47

Summary

The paper reveals the process of institutionalisation of the Bulgarian Parliament for the period from 1991 to 2018, by examining three dimensions: /1/ the party discipline and cohesion – the effect of dysfunctional parliamentary Rules of procedure which erode and fragment the party groups is analysed; /2/ the changing structure of parliamentary representatives – the role of new big parties for promoting gender balance is discussed; /3/ the legislative process – stabilizing role of the president and the role of the constitutional court as a third chamber is analysed. The paper reports the results of a longitudinal study of Bulgarian parliament aimed at identifying factors,

drivers and stages of its institutionalisation and democratisation such as changes of rules and regulations, landslide electoral victory of new parties, presidential veto and judicial review.

THE TWO chapters „The Legislature” and „The Executive” analyse the functioning of the National Assembly and the Council of Ministers in three different categories: *capacity, governance, and role* of the analysed institution. The indicators in the *capacity* section aim to establish whether the legislature/ the executive have sufficient resources and guarantees for their autonomy vis-à-vis other authorities or actors, and to assess the extent to which institutions are independent and efficient policy-making and policy-implementing bodies. The *governance* indicators the quality of governance in terms of: transparency of decisions; integrity of personnel; and accountability of actions. The last group of indicators targets the *output of institutions*; the ultimate result of their activity in relation to the fight against corruption. The indicators are divided into two groups: law and practice.

„The Legislature”

in: National Integrity System Assessment: Bulgaria, Country Report 2011, Transparency International: Bulgaria, Sofia, 2012, c. 39-61. ISBN: 978-954-2999-02-7

Summary

The parliament is by definition an institution with a high degree of transparency. Yet, there are obvious deficiencies in its work in two areas: first, it has failed to pass a code of ethics for MPs or a law on lobbying. Second, the policy expertise of the legislature is rather limited, which prevents it from being an effective check on or an instrument of review and improvement for the legislative initiatives of the government. Hence regardless of the consistent improvements both in the legal framework and the practices, which guarantee independence, transparency and accountability, the role of the Bulgarian parliament in promoting and assuring integrity is still rather limited.

„The Executive”

in: National Integrity System Assessment: Bulgaria, Country Report 2011, Transparency International: Bulgaria, Sofia, 2012, c. 63-74. ISBN: 978-954-2999-02-7

Summary

The Council of Ministers and the state agencies comprising the Bulgarian executive have undergone major administrative reform, paralleled by substantial resource cuts caused by the austerity measures of the government in 2010 and 2011. The streamlining of the role and influence of the ‘political cabinets’ of ministers and the prime minister is a positive development. Positive also is the trend to increase transparency of the decision-making process, although improvement is still needed if the highest standards are to be met.

A formal integrity framework for ministers is being introduced. Nevertheless, recent developments and media disclosures show that conflicts of interest and ‘shuttling’ of cabinet members between their public roles and private business are eroding the integrity of the executive. Anti-corruption legislation and policy measures have lost momentum since concerns pertaining to the economic crisis and reforms in key policy areas are dominating the government agenda.

„Parliamentary Capacity for Policy Implementation in the Area of Combating Organised Crime and Political Corruption,”

in: Role of the National Assembly in Combating Organised Crime and Corruption (2001–2011), Riskmonitor, Sofia, 2011, (Chapter 2) p. 34-49. ISBN: 978-954-2914-09-9

Summary

The analysis starts with the ascertainment that combatting organised crime and corruption is a perpetual issue in Bulgarian politics, which is subject of polarised debate instead of consensus. This is assessed to manifest the diffuse populism of Bulgarian political elite.

The chapter discusses the institutional deficits of the National Assembly in five aspects of its activity:

/1/ to be informed – the key issue is weak professionalization and the high percentage of the newcomers at the parliamentary majority. The member of the parliamentary committee on corruption and organised crime have little if any expertise;

/2/ representativeness – the major issue is the non-transparent and unethical lobbying and the lack of effective mechanisms for sanctioning high level corruption;

/3/ anti-majoritarian rules – the simple majority decision-making rules are predominant in the National Assembly, the consensus decisions are delegitimised by the governing surplus majority and the decision-making parity adopted in the Committee on organised crime corruption is counterproductive;

/4/ decisiveness and autonomy – the weak party discipline and the high level of fragmentation of the parliamentary groups (party fractions) undermines the decisiveness of the National Assembly, though it is characterised by a high level of administrative autonomy;

/5/ public debates – the efficiency of the extremely intensive public debates on the issue of organised crime and corruption is undermined by dominant anti-liberal claims and attitudes.

The eight articles on Bulgaria in the *European Journal of Political Research Political Data Yearbook* provide the opportunity for comparative study of the political process in Bulgaria, as far as the data set is designed in accordance to a common for all European democracies framework of indicators. Hence Bulgaria can become part of research project with diverse range, goals and results.

Since 2005 the dataset is visualized in an interactive interface and provides dynamic information about:

- parliamentary election results and turnout
- European parliament election results and turnout - all relevant parties
- Presidential election results and turnout (first and second round)
- Party affiliation for each individual minister and for all ministers combined

<https://www.politicaldatayearbook.com/Chart.aspx/55/Bulgaria>

In addition to the data mentioned above each article includes information about the type of the cabinet – single party majority, single party minority, minimum winning coalition, oversized coalition, minority coalition government.

The yearly analysis, assessments and conclusions are summarised below.

“Bulgaria 2018”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 58: ., (in co-authorship with Maria Spirova)

Summary

The article discusses the preparation, management and the outcomes from the Bulgarian Presidency of the Council of the European Union.

The second issue is the cabinet changes – three simultaneous ministerial resignations caused by a road accident, which happened around the town of Svoge are analysed as well as the consequences for the coalition of the Deputy Prime Minister Valeri Simeonov resignation demanded by continuous mass protest.

The article analysis the three no-confidence votes in the parliament and the confrontation between the President and the governing majority.

A special attention is payed to the public debate on the Istanbul convention and the consequent decision of the Constitutional court declaring the Convention unconstitutional.

“Bulgaria 2016”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 56: 36–43, (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/2047-8852.12178>

Summary

The article assesses the results of the Presidential elections and the result from the Referendum, initiated by Slavi Trifonov. The consequent introduction of mandatory voting is also discussed.

The erosion of the governing coalition and the reasons for the resignation of Deputy Prime Minister and Minister of Social Policy Kalfin are analysed in connection to the electoral performance of the party ABC.

A special attention is payed to the restructuring of the parliamentary support for the cabinet – the repositioning of ATAKA and the consolidation of a radical nationalists block in the Parliament.

The second issue of special attention is the resignation of the Prime Minister Borissov, following the electoral loss of GERB presidential candidate. The negative effect on the PM authority of the scandal related to the nomination of Irina Bokova and Krsitalina Georgieva for the UN Secretary General is also noted.

The public opinion dynamics and the support for two emerging parties VOLIA and DOST is commented.

“Bulgaria 2015”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook 55: 36–41, (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/2047-8852.12118>

Summary

The article discusses the Referendum initiated by the President Plevneliev on election issues and the consequent decision of the National Assembly on electronic voting. The functioning of the minority coalition cabinet of GERB, Reformers Block and ABC, the judicial reform developments and the ministerial resignations are analysed “in package“. The tensions within one of the coalition partners (The Reformers Block) and the split of the MRF parliamentary group are described. Attention is payed to the consequences from the landslide victory of GERB on the local elections.

“Bulgaria 2013”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 53(1): 45-56 (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/2047-8852.12040>

Summary

The article reports in a formalised format and discusses the results from the May 2013 general elections, and the results from the first national Referendum held in January, the composition of the caretaker cabinet of Raykov and the composition of the minority coalition cabinet of BSP and MRF with Prime Minister Oresharski.

The analysis is focused on the effect of the Referendum, the cabinet crisis from February and the escalating mass protest against the newly formed cabinet of BSP and MRF with Prime Minister Oresharski.

A special attention is paid to the amendments to the Election code and the Party law.

Three important issues of public debate are noted – mass protests, media freedom and refugees from Syria.

“Bulgaria 2012”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook, 52(1): 35-38 (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/2047-8852.12003>

Summary

The cabinet changes, the terrorist attack at the Airport of Burgas and the initiation of the first national referendum by a citizens' initiative (supported by the opposition party BSP) are analysed. The cabinet reshuffling and mass protests are also commented. A special attention is paid to the unprecedented institutional check performed by the President Plevneliev on the parliament appointment of a constitutional judge Veneta Markovska. Referring to public concerns about Markovska's integrity the President refused to attend the swearing in ceremony, which because of this was cancelled by the Constitutional Court Chairmen.

“Bulgaria 2011”

European Journal of Political Research Political Data Yearbook vol. 51, issue 1, pp. 49-55 (in co-authorship with Maria Spirova) <https://doi.org/10.1111/j.2047-8852.2012.00004.x>

Summary

The article discusses the following developments: the results from the 2011 presidential elections, the reshuffling in the cabinet and the no confidence votes. A special attention is paid to the unconstitutional amendment to the electoral code, which introduced residency requirements. Three major issues in the public debate are identified – mass protests, provoked by the rising prices of fuel, the street confrontation of the nationalist party ATAKA activists with a Muslim congregation gathered around the Sofia Mosque, and the mass protests in the village of Katunitza.

“Bulgaria 2010”

European Journal of Political Research, vol. 50, issue 7-8, pp. 922-928. (in co-authorship with Maria Spirova) <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2011.02014.x>

Summary

The cabinet reshuffling and the new election code are analysed with a special attention being paid to the Election laws and the envisaged practical consequences from the legal changes.

The article describes and discusses in detail the conflict between President Parvanov and the executive which resulted in the move of 162 MPs to initiate an impeachment procedure against the President. A sequence of public scandals provoked by the personnel appointments of the Prime Minister Borsissov are noted.

"Bulgaria 2009"

European Journal of Political Research, vol. 49, no. 7-8, 2010, pp. 909-918. (in co-authorship with Maria Spirova), <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2010.01945.x>

Summary

The results from the 2009 elections for European Parliament and the June 2009 General elections immediately following the European one are reported and discussed. The government formation process and the composition of the new cabinet is also reported in a standardized format. The legislative amendments including the last minute amendment to the election law are described.

Three major issues of public concern are noted – the economic crisis, the combatting of organized crime and corruption, and fair elections. Special attention is paid to the decision of the Constitutional court concerning the fairness of the election results from the polling stations in Turkey.

София 15.12.2019 г.